

ОСОБЛИВОСТІ ВОЛЮМОРЕГУЛЯЦІЇ В I-МУ ТРИМЕСТРІ ВАГІТНОСТІ В УМОВАХ ОБ'ЄМНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ

В.К. Ліхачов

Українська медична стоматологічна академія, м.Полтава

Для визначення механізмів змін водно-сольового обміну під час вагітності було обстежено 18 здорових невагітних жінок та 20 здорових вагітних в I-му триместрі. Визначали основні показники діяльності нирок, нирковий плазмо- і кровоглок, концентрацію альдостерону (Алд) і натрійуретичного гормону (НУГ) в сечі і плазмі крові в умовах спонтанного діурезу та після стимуляції об'ємних рецепторів судин грудної порожнини шляхом перерозподілу крові за допомогою стискування нижніх кінцівок протиперевантажним костюмом (підвищення тиску до 60 mm Hg протягом 1 години).

У невагітних жінок у відповідь на об'ємну стимуляцію спостерігалось достовірне підвищення діурезу і натрійурезу за рахунок збільшення їх клубочкової фільтрації та зменшення реабсорбції в канальцях. Зростання фільтрації води та натрію в клубочках нирок, що наступало у відповідь на об'ємну стимуляцію, було наслідком зростання ниркового кровотоку. А достовірне зниження канальцевої реабсорбції натрію наступало внаслідок зростання концентрації НУГ в плазмі крові більше, ніж у 2 рази.

При проведенні досліджень із стимуляцією об'ємних рецепторів у вагітних жінок в I-му триместрі була виявлена парадоксальна реакція — різке зменшення діурезу, натрійурез при цьому мав лише тенденцію до зростання. Падіння діурезу було зумовлене значним зниженням клубочкової фільтрації при недостовірних коливаннях канальцевої реабсорбції води. Фільтрація натрію також зменшувалась при одночасному зниженні інтенсивності його реабсорбції. Клубочкова фільтрація води і натрію зменшувалась внаслідок значного зниження ниркового кровотоку. А факт слабкої відповіді канальцевого апарату нирок на об'ємну стимуляцію (зниження реабсорбції натрію) пояснюється зменшенням концентрації НУГ у вагітних жінок в I-му триместрі, порівняно з невагітними.

Ми вважаємо, що така реакція системи волюморегуляції в I-му триместрі вагітності є біологічно доцільною, оскільки вона призводить до накопичення і зберігання в організмі рідини і необхідного для вагітних підвищення об'єму крові.